

LADIES OBSTETRIC FORUM

Odborná platforma ženských autorit v péči o ženu

Odbornost • Důkazy • Respekt k ženám

Stanovisko LOF k rozhodnutí Nejvyššího soudu ve ze dne 18. 3. 2026, sp. zn. 4 Tdo 120/2026-1490

Vnímáme rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR jako významný příspěvek k vymezení hranic mezi autonomií rodičky a povinností chránit život a zdraví dítěte. Respekt k právu ženy rozhodovat o vlastním těle, včetně volby místa a způsobu porodu, považujeme za důležitou součást moderního zdravotnictví a za projev úcty k lidské důstojnosti. Toto právo však nelze chápat jako absolutní, nýbrž jako právo, které musí být vykonáváno v kontextu dalších chráněných hodnot. Příklad je zatížen tragickým výsledkem a následným soudním procesem, což přináší emoční zátěž. Diskuzi vnímáme jako důležitou k prevenci obdobných událostí v budoucnu a vyslovujeme respekt všem zúčastněným.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu podle našeho názoru správně akcentuje, že v situacích, kdy jsou přítomna předem známá a odborně identifikovatelná zdravotní rizika, vzniká povinnost jednat tak, aby byla minimalizována možnost závažné újmy na zdraví či životě dítěte. V těchto případech již nejde pouze o individuální rozhodnutí rodičky, ale o jednání, které má přímý dopad na jinou osobu, jež nemůže svá práva sama uplatnit a je plně odkázána na odpovědné rozhodování jiných.

V kontextu konkrétního projednávaného případu je zároveň nutné zdůraznit, že podle znaleckých posudků nešlo o standardní situaci porodu koncem pánevním. Jednalo se o vysoce rizikový stav, kdy byl plod odborně hodnocen jako **neporoditelný vaginální cestou** a byl jednoznačně indikován císařský řez. Rodička byla o těchto rizicích informována a zdravotnické zařízení opustila na negativní revers s deklarací jiného postupu, který nebyl realizován. Porod následně proběhl mimo zdravotnické zařízení bez odpovídající odborné péče. Tyto konkrétní okolnosti jsou pro právní posouzení věci zásadní a nelze je opomíjet při její interpretaci.

Je zároveň nutné zdůraznit, že samotná skutečnost, že k porodu vaginální cestou došlo, sama o sobě neznamena, že byl tento postup bezpečný, lege artis nebo odborně indikovaný. V medicíně je zásadní rozlišovat mezi tím, co je technicky možné, a tím, co je bezpečné, minimalizující rizika a současně doporučené. Argument, že „porod proběhl vaginálně, tedy vaginálně porodit šlo“, je odborně nesprávný a zavádějící.

Stejně tak považujeme za nutné odmítnout interpretaci, že v daném případě šlo pouze o „preventivní“ císařský řez ve smyslu hypotetické obavy. Pokud existuje konkrétní kumulace rizik, která byla odborně identifikována, nejde o prevenci hypotetického problému, ale o standardní postup směřující k odvrácení reálně očekávatelného závažného poškození zdraví či života dítěte.

Z pohledu zdravotnické praxe je nezbytné zdůraznit, že bezpečnost porodu je výsledkem kombinace odborného vedení, dostupnosti zdravotnické infrastruktury a schopnosti rychle

LADIES OBSTETRIC FORUM

Odborná platforma ženských autorit v péči o ženu

Odbornost • Důkazy • Respekt k ženám

reagovat na nepředvídatelné komplikace. Přestože nízkorizikové porody mohou za určitých okolností probíhat i mimo zdravotnické zařízení, nelze přehlížet, že hranice mezi fyziologickým a rizikovým průběhem může být velmi dynamická a obtížně předvídatelná.

U porodů koncem pánevním, zejména u prvorodiček, se jedná o skupinu s významně vyšším rizikem komplikací. Právě tato skutečnost klade zvýšené nároky na odpovědné posouzení situace a na volbu způsobu porodu a prostředí, které umožňuje adekvátní a včasný zásah. Císařský řez je proto často volen jako postup minimalizující riziko závažného poškození dítěte, nikoliv jako projev neochoty či nátlaku.

Za důležité považujeme také to, že rozhodnutí reflektuje princip proporcionality, tedy nutnost vyvažovat právo na autonomii s ochranou základních hodnot, jakými jsou život a zdraví dítěte. V odborné praxi to znamená nejen respekt k přáním rodičky, ale současně i povinnost poskytovat jí srozumitelné, úplné a odborně podložené informace o možných rizicích a důsledcích jednotlivých voleb.

Současně považujeme za nezbytné upozornit, že veřejná interpretace tohoto případu nesmí sklouznout k ideologizaci odborného a právního posouzení. Presentovat takto specifickou a závažnou situaci jako obecný důkaz o „odebírání autonomie ženám“ je zavádějící a vůči laické veřejnosti nepoctivé, protože zastírá konkrétní skutkové i odborné okolnosti, na nichž soudní rozhodnutí stálo. Domníváme se, že dané rozhodnutí rámuje především rodičovskou odpovědnost. Přejeme si aby autonomie rodičky byla v budoucnu zachována, prioritou však zůstává bezpečná péče o rodičku i novorozence.

V této souvislosti odkazujeme na **usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2026, sp. zn. 4 Tdo 120/2026-1490, dostupné na www.nsoud.cz.**